

Vad tycker Du - Vad tycker vi - om alkohol

Utvärdering av ett alkoholförebyggande
arbete på Marks och Lerums gymnasie-
skolor

läsåret 1996/97

Innehåll

INNEHÅLL	2
BAKGRUND	3
PROGRAMMETS UPPLÄGGNING	3
Pedagogisk idé	3
UTVÄRDERING	4
Om nyttan	4
Om uppläggnigen	5
Om innehållet	7
Om fördelningen mellan fakta och diskussion	8
Några övriga kommentarer	8
AVSLUTNING	9
MEDVERKANDE	10

Alkoholprojektet på gymnasieskolorna i Mark och Lerum
är ett gemensamt projekt
för Hälso- och sjukvården i södra, respektive mitten Älvsborg.
Landstinget i Älvsborg.

Rapporten är författad av Per Blanck

Rapportdatum: augusti 1997

Bakgrund

Hälso- och sjukvården i Mitten-Älvsborg tog tillsammans med hälso- och sjukvården i Södra Älvsborg 1995 initiativ till ett alkoholförebyggande projekt på gymnasieskolorna i Lerum respektive Mark. Projektet omfattar kartläggning, metodutveckling och personalutbildning. Syftet är att tillsammans med skolorna utveckla ett uthålligt arbets sätt på respektive skola för att minska ungdomarnas alkoholbruk.

En del av projektet är att utveckla arbetsmetoder för att diskutera och påverka ungdomarnas attityder till alkohol. Under vårterminen 1996 formulerades diskussionsfrågor och värderingsövningar som passar i den aktuella åldersgruppen 16–19 år. Läsåret 1996/97 har detta program använts bland samtliga åk 2 elever på de bägge skolorna. Denna rapport beskriver och utvärderar detta arbete.

Programmets uppläggning

Vi är två personer som har arbetat i varje klass med programmet; projektledaren och olika personer från respektive skolas elevvårdsteam; specialpedagog, skolsköterska eller kurator. Programmet omfattar ca tre timmar. Gruppstorleken har varit mellan 10 och 30 elever.

Pedagogisk idé

Syftet med programmet är:

- att deltagarna skall bli mer medvetna om egna och andras attityder till alkohol
- att få inblick i olika synsätt på de här frågorna
- att få en handlingsberedskap inför olika situationer
- att få en ökad kunskap

De övningar och diskussionsfrågor vi använt oss av har först provats i några klasser under våren 1996. Vi har ansträngt oss för att få dem att ligga nära ungdomarnas verklighet.

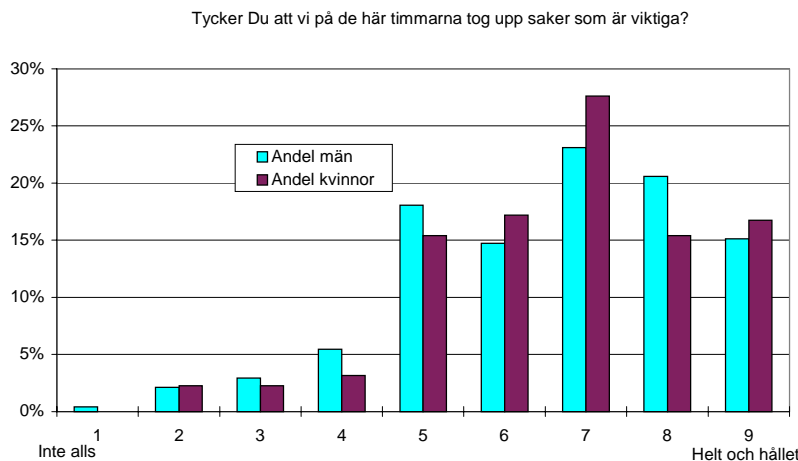
Vi har valt att använda oss av olika värderingsövningar som bas för de tre timmarnas verksamhet. Heta stolen; där grupplederen ger gruppen olika påståenden att ta ställning till, de som instämmer byter plats med någon annan som också instämmer och därefter diskuterar man frågan i gruppen. Fyra Hörn; där grupplederen beskriver en situation med några handlingsalternativ som vardera tilldelas ett hörn i rummet. Man tar ställning till vilket alternativ man stöder genom att ställa sig i ett av hörnen.

Mellan de olika övningarna har vi som lett grupperna tagit upp ämnen där vi informerat. Så har vi t.ex. berättat om hembränd sprit, att använda läkemedel och alkohol samtidigt, informerat om vad berusning är ur ett biologiskt och socialt perspektiv.

Utvärdering

Alle elever som medverkat i våra lektioner har fått fylla i en enkät med 7 frågor. Formuläret har en öppen fråga som sista fråga där var och en kunnat fylla i sina egna kommentarer. Det är ur dessa kommentarer som citaten under respektive diagram har hämtats.

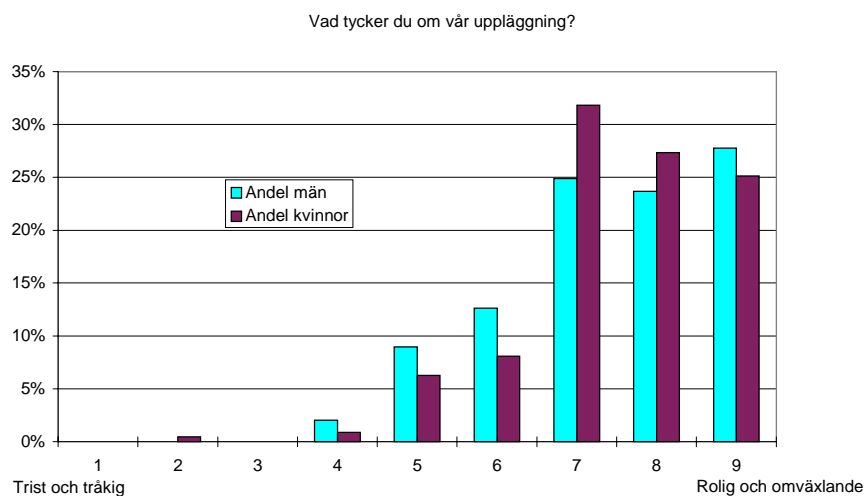
Om nyttan

- ✍ *Ungdomar idag behöver information som sådant här. Gärna oftare! Mycket bra! Alla lyssnar, även de som inte brukar göra det på vanliga lektioner. Detta rör alla!! Bra !!*
- ✍ *Sådan här information bör alla ungdomar få. Man får sig en tankeställare och det tror jag att många i dagens samhälle behöver när det gäller alkohol.*
- ✍ *Skitbra lektion. Man fick sig en tankeställare.*
- ✍ *Det var överraskande intressant och de öppna diskussionerna om olika berättelserna var intressanta.*

- ✍ *Bra alternativ till all skrämselfpropaganda om alkohol. Ni fick en att prata om det.*
- ✍ *Jag tycker att det var en bra information, eftersom vi började tänka själva och ta ställning.*
- ✍ *Jättebra, intressant jag tror att alla lyssnade och tyckte det var kul att lyssna. Skulle kunna ha fler sådana här lektioner. Det finns mycket att prata om.*
- ✍ *Jag tycker det var intressanta punkter som ni tog upp. På det hela taget bra!*
- ✍ *Den här alkoholinformation var faktiskt inte som jag förväntade mig. Det var mycket öppen diskussion vilket fick en att fundera mer om någon själv pratar (om informationen).*

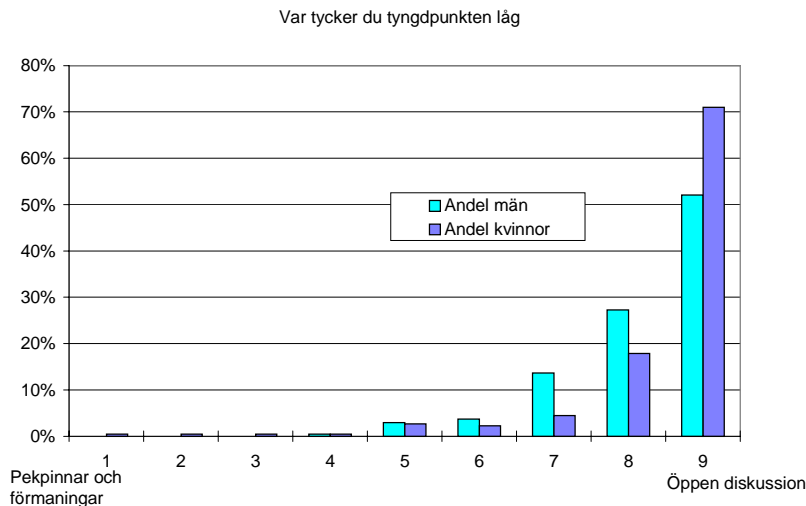
Om uppläggnigen

- ✍ *Intressant; öppnar en diskussion och får nog många att tänka till. Också intressant att se andras värderingar, att vi tycker olika. Ett roligt avbrott i skolarbetet.*
- ✍ *Bra med öppen diskussion där inte någon bara står & rabblar upp en massa tröttsam fakta. (som i och för sig är viktig).*

✍ *Under denna lektion utvecklade jag mina egna åsikter genom att lyssna på andra, diskutera, samt "få veta" fakta. Nu är jag mer säker på vad jag tycker och hur jag skall, borde handla i eventuella situationer.*

✍ *Det var kul med frågeställningarna med egna hörn. Även traditionella fruktsalladen var bra.*

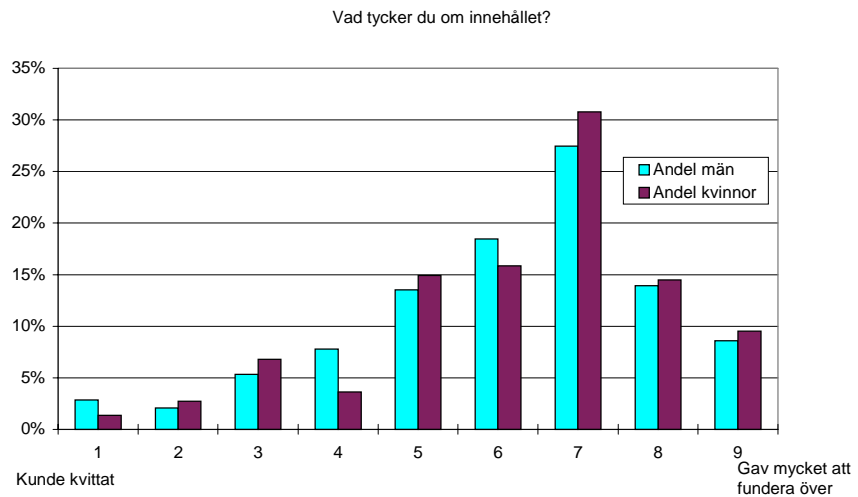
✍ *Jag tycker att detta var den bästa föreläsningen om alkohol som jag deltagit i.*

✍ *Jag tycker detta var bra, därför att vi fick vara med själva och tycka och tänka. Det var ingen trist person som bara stod och babblade om hur farligt alkohol är. En bra uppläggning som gav funderingar om alkoholens positiva och negativa saker.*

✍ *Bra att ni var ganska opartiska, eleverna ledde diskussionen. Exemplet var realistiska och viktiga. Positivt att man själv fick bestämma riktningen, annars brukar det vara bara en massa information och förmaningar. Det tror jag inte någon bryr sig om ändå.*

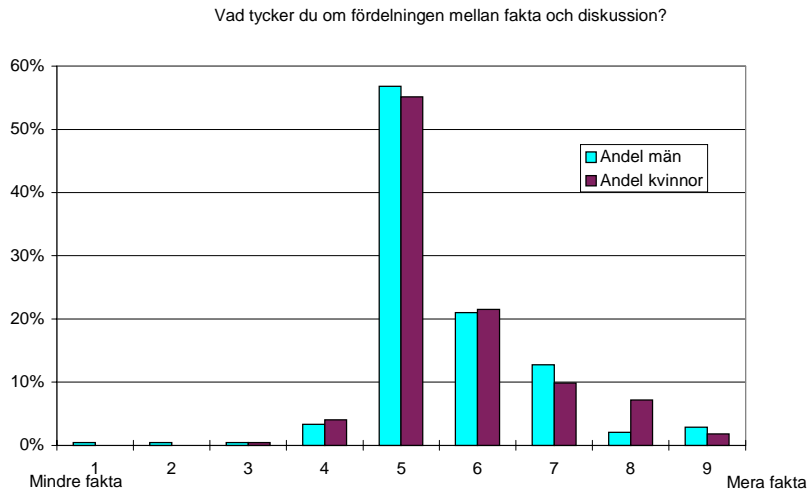
✍ *Jag tycker att det har varit väldigt roligt och givande. Det är väldigt intressant ämne alkohol tycker jag och man måste nästan ha en sådan här information lite då och då!*

Om innehållet

- Jag tycker att det kunde vara lite mer konkret fakta om vad som händer med kroppen vid missbruk/intag. Annars var det roligt att diskutera. T.ex. utsätta varje person för en situation.*
- Det var bra med en öppen dialog och det här sista med hembränt fick en att tänka efter lite.*
- Intressant med alla myter om alkoholen.*
- Har inte lärt mig något nytt, men det var kul.*
- Intressant och man lärde sig mycket. Kul att prata om.*
- Jag tycker att man skall ta upp lite vad som händer när man åker fast hos polisen och vad som händer i en fyllcell etc.*

Om fördelningen mellan fakta och diskussion

- ✍ *Bra diskussioner, det ger mycket mer än om du hade stått med massa tråkiga bilder, och inte låtit oss diskutera*
- ✍ *Jag tycker att det har varit intressant och roligt behövs lite mer fakta om hur hembrännt och alkohol skadar kroppen.*
- ✍ *Bra! Mera fakta om hur skadligt det är.*
- ✍ *Oerhört bra timmar. Inga förmaningar som slogs in i huvudet. Det är jätteviktigt att vi elever får vara med på ett praktiskt sätt.*
- ✍ *Gav mig en tankeställare, kunde haft mer fakta om alkoholens skador.*
- ✍ *Rolig diskussion, men den gav tyvärr inte särskilt mycket. När ni direkta resultat ibland?*

Några övriga kommentarer

- ✍ *Jag tycker det var bra men de flesta i vår ålder (17-18) har nog redan sin åsikt klar vad gäller alkohol.*

- ✍ *Mycket varierande. Inte en massa förmaningar. Jag kanske inte kommer att dricka mindre, men bra info och kul diskussion. Innehåll bra men jag tror inte jag kommer att fundera så mycket efteråt. Ni skall ha credit för detta.*
- ✍ *Jag tycker egentligen att man borde ha sådana här lektioner lite oftare. Det är så himla lätt att flyta på och inte tänka efter. Mycket bra!*
- ✍ *Bra roligare än att höra någon tråkigt föreläsare i aulan som bara varnar och förbjuder.*

Avslutning

Det är mycket glädjande att detta försök fått en så god respons hos ungdomarna. I deras öppna kommentarer kan man se att syftet med programmet har uppnåtts. Det återstår nu att tillsammans med respektive skola planera för en fortsättning och eventuell permanentning av arbetet.

Medverkande

Denna rapport är skriven av Per Blanck, projektledare för alkoholprojektet. I verksamheten har dessutom följande medverkat:

Marks Gymnasieskola: Anitha ÖRJANSSON
Hans Erik ASPLUND

Lerums Gymnasieskola: LENA THORÉN
INGER OLSSON
ANITA LANDAHL
ELISABETH BERGMARK

